

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **H. H.**, zast. Mgr. Veronikou Ščukovou, advokátkou, se sídlem Bráfova tř. 764/50, Třebíč, proti žalovanému: **Nejvyšší státní zastupitelství**, se sídlem Jezuitská 585/4, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 7. 2022, č. j. 1 SIN 311/2022-5, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2023, č. j. 8 A 85/2022-73,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek vůči rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2023, č. j. 8 A 85/2022-73.

Odůvodnění:

[1] Vrchní státní zastupitelství v Praze rozhodnutím ze dne 2. 6. 2022, č. j. SIN 35/2022-13 (dále jen „rozhodnutí povinného subjektu“), odmítlo žádost žalobce o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“), ze dne 25. 5. 2022, kterou žalobce požadoval sdělení informace: *„vyjádření VSZ Praha k problematice srážek z účtu odsouzených osob prováděných VS ČR změna systému VIS EKV od 1. 1. 2022, a to u období 11-13/2021 (stanovisko VSZ Praha), na jehož základě – i jiných – legislativní odbor VŽNV NSZ zpracoval tzv. „malé stanovisko“ ze dne 4. 4. 2022. Stanovisko VSZ bylo negativní.“* Uvedená informace byla identifikována jako dokument VSZ Praha ze dne 20. 12. 2021, č. j. 9 SPR 189/2021-29, s názvem *„Poznatek k nakládání s finančními prostředky odsouzených ve věznicích od 1. 1. 2022 – žádost o stanovisko“* (dále také jen „informace“ nebo „požadovaný dokument“). Povinný subjekt dospěl k závěru, že požadovaný dokument obsahuje výsledek interní právní analýzy, na jehož základě nebylo rozhodováno o subjektivních právech konkrétních osob. Dovodil proto, že zde existuje veřejný zájem na neposkytnutí této informace a také shledal, že informace spadá pod výluky podle § 11 odst. 6 informačního zákona.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) odvolání žalobce proti rozhodnutí povinného subjektu zamítl.

[3] Žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který výše specifikovaným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zrušil napadené rozhodnutí i rozhodnutí povinného subjektu a nařídil povinnému subjektu, aby žalobci do 15 dnů od právní moci napadeného rozsudku informaci poskytl.

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) se nyní brání proti napadenému rozsudku kasační stížností, jejíž součástí učinil i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Tento návrh stěžovatel odůvodňuje skutečností, že poskytnutí požadovaného dokumentu může mít v širším měřítku dopad na schopnost soustavy státního zastupitelství hájit veřejný zájem. Z hlediska obecných principů, s ohledem na postavení žalovaného, jakožto orgánu činného v trestním řízení, je namístě zachovávat důvěrnost informací o zásadně neveřejných činnostech. Stěžovatel tvrdí, že není dán veřejný zájem na zveřejňování ryze interních postupů či dokumentů, neboť jejich znalost by mohla být zneužita k maření či zatěžování plnění úkolů státního zastupitelství. Újma způsobená povinnému subjektu bude nepoměrně vyšší než újma, která by byla způsobena žalobci v případě, že účinky napadeného rozsudku budou odloženy. Závěrem stěžovatel dodává, že poskytnutí informace je nevratným úkonem. Vyhověl-li by Nejvyšší správní soud kasační stížnosti a napadený rozsudek zrušil, nebylo by možné odvrátit negativní dopad již jednou poskytnuté informace.

[6] Žalobce se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyjádřil nesouhlasně. Má za to, že stěžovatel neuvádí, jakým konkrétním způsobem by k ohrožení jím tvrzeného veřejného zájmu mělo dojít. Přitom s ohledem na obsah požadované informace nelze o ohrožení veřejného zájmu podle žalobce vůbec hovořit. Žalobce upozorňuje, že požadovaný dokument není materiálem čistě interní povahy, a není proto dán důvod pro výluk z práva na informace, a současně problematika srážek z příjmů vězněných osob se nejví natolik zásadní, aby její zveřejnění mohlo tvrzený veřejný zájem ohrozit. Z uvedených důvodů se žalobce domnívá, že stěžovatelovo tvrzení ohledně porušení veřejného zájmu je účelové. Platí to tím spíše, že požadovaná informace představuje podkladový materiál, který nemá konečný charakter; informace v něm obsažené nejsou ani konečné, ani závazné.

[7] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem i argumentace žalobce, jakož i okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro vyhovění stěžovatelovu návrhu podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. jsou splněny.

[8] Otázkou, zda může požádat o přiznání odkladného účinku také žalovaný, se Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006-49. K tomu uvedl: *„Také správní orgán tedy může navrhnout při podání kasační stížnosti, aby jí byl přiznán odkladný účinek, a to ze stejných důvodů jako žalobce (§ 73 odst. 2 a 4, § 107 s. ř. s.). Přiměřeným užitím § 73 odst. 2, 4 s. ř. s. v kasačním řízení je v první řadě třeba rozumět, že stěžovatel se může domáhat odkladného účinku poukazem na stejné zákonné podmínky jako žalobce. Možnost přiznání odkladného účinku je ovšem podmíněna jejich naplněním.“*

[9] Podle § 107 s. ř. s., kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž za tím účelem přiměřeně užije § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. V souladu s § 73 odst. 2 s. ř. s. je k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti třeba, aby výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a současně přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Z uvedeného ustanovení tudíž vyplývá, že odkladný účinek lze na základě návrhu stěžovatele přiznat, jsou-li splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu; 2) újma musí být pro stěžovatele

pokračování

nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 As 99/2014-58). Uvedené předpoklady musí být naplněny kumulativně. Tyto podmínky jsou v nynějším případě naplněny, jak Nejvyšší správní soud dále vyloží.

[11] Jedná-li se o první z výše uvedených předpokladů (existence újmy na straně stěžovatele), k tomu již dříve Nejvyšší správní soud vyslovil, že povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32). Stěžovatel spatřuje podstatu tvrzené újmy v ohrožení chodu soustavy státního zastupitelství a také v tom, že v případě poskytnutí informace by již tato skutečnost byla nevratná. Uvedený předpoklad je tudíž naplněn.

[12] Předmětem řízení o kasační stížnosti je otázka, zda povinný subjekt měl požadovaný dokument poskytnout podle informačního zákona, či nikoliv. Pokud by Nejvyšší správní soud vyřešil právní otázku ve prospěch stěžovatele, tj. napadený rozsudek městského soudu by zrušil, a tím zbavil povinný subjekt povinnosti poskytnout vyžádané informace, a přitom by nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek, šlo by u stěžovatele o úspěch v podstatě akademický, neboť informace by mezitím již byla poskytnuta. Přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti za této situace nemůže představovat újmu na právech žalobce nepoměrně větší, než jaká hrozí stěžovateli. Odkladný účinek kasační stížnosti totiž znamená toliko dočasné odložení výkonu napadeného rozsudku do doby, než bude o kasační stížnosti s konečnou platností rozhodnuto. Jde tak „pouze“ o případné odložení poskytnutí informace na pozdější dobu, která odpovídá délce řízení o kasační stížnosti. To nepředstavuje újmu natolik závažnou, že by převážila nad újmou způsobenou nezvratnými následky, které by nastaly v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2019, č. j. 5 As 170/2019-18). Nejvyšší správní soud tedy má za splněný také druhý z výše uvedených předpokladů (viz odst. [10] tohoto usnesení).

[13] Kasační soud tedy přistoupil k posouzení žádosti o přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínky, a sice (ne)existence rozporu s důležitým veřejným zájmem. Také tu považuje Nejvyšší správní soud za splněnou.

[14] Jak vyslovil Nejvyšší správní soud například již v usnesení ze dne 21. 12. 2017, č. j. 10 As 345/2017-35, „*obecně existuje veřejný zájem na poskytování informací, což potvrzuje i samotná skutečnost, že zákonodárce se rozhodl k jeho zachování přijmout obecně závaznou právní úpravu.*“ Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by mohlo být s tímto důležitým veřejným zájmem v rozporu. V nyní projednávané věci však uvedený důležitý veřejný zájem stojí v kolizi s veřejným zájmem na ochraně důvěrných interních informací orgánů činných v trestním řízení, na ochraně chodu soustavy státního zastupitelství a dodržení zásad trestního řízení, jehož se dovolává stěžovatel. Nejvyšší správní soud srovnal tyto dva v kolizi stojící veřejné zájmy a dospěl k závěru, že je třeba v nynější věci dát dočasně přednost ochraně veřejného zájmu tvrzeného stěžovatelem, a to právě s ohledem na nevratné následky, které by nastaly v případě, pokud by Nejvyšší správní soud účinky napadeného rozsudku neodložil. Jestliže tedy ve věci samé jde o spor, zda měla či neměla být požadovaná informace poskytnuta, je na místě dočasně chránit tyto informace do doby, než kasační soud rozhodne o věci samé.

[15] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. návrhu stěžovatele vyhověl a kasační stížnosti přiznal odkladný účinek.

[16] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2023

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu